

Innst. S. nr. 42

(2001-2002)

Innstilling fra forsvarskomiteen om endringer på statsbudsjettet for 2001 under Forsvarsdepartementet

St.prp. nr. 21 (2001-2002)

Til Stortinget

FORMÅL OG HOVEDOVERSIKT

Formål

Forsvarsdepartementet legger i St.prp. nr. 21 (2001-2002) fram forslag om visse endringer i bevilgninger i forsvarsbudsjettet for 2000 for å bringe bevilgningene under de enkelte kapitler og poster i samsvar med de endringer i budsjettforutsetningene som har funnet sted siden forsvarsbudsjettet for 2001 ble utarbeidet.

Det legges i tillegg fram forslag om tilleggsbevilgninger til nødvendige tiltak i Forsvaret i forbindelse med tiltak mot terrortrusselfen etter angrepene mot USA i september.

Tilleggsbevilgninger

Regjeringen foreslår tilleggsbevilgninger på i alt 96 mill. kroner i forbindelse med tiltak mot den internasjonale terrorismen, fordelt slik:

- beredskapstiltak, drift: 25 mill. kroner. Dette gjelder økte driftsutgifter i hovedsak grunnet beredskap for F-16 jagerflyene og vakthold/sikring. Heimevernet
- innkjøp av utstyr: 31 mill. kroner. Utstyret skal styrke beredskapen i Norge.

Regjeringen ber om å få fylle opp lager for flydrivstoff i Luftforsvaret med en tilleggsbevilgning på 44 mill. kroner. De senere årene har en vært på beredskapslagrene av drivstoff for å kunne møte problemene med inndekning på drift.

Forhold som endrer rammen for 2001-budsjettet

Avslutningen av regnskapet for 1999 viste et merforbruk under kap. 1760 post 75 på 8000 kroner. Disse midlene blir dekket ved at rammene for 2001 blir foreslått tilsvarende redusert, på det kapitlet som sto for overskridelsene.

I forhold til inntekter bevilget i Blå bok 2000 er det foreslått en netto merinntekt (brutto merinntekter minus mindreinntekter) på 128,604 mill. kroner.

Økonomisk grunnlag

Grunnlaget for omgrupperingene er det vedtatte budsjettet (Blå bok) for 2001 og senere endringer i bevilgningene som Stortinget har vedtatt, fullmakter gitt av Stortinget til Finansdepartementet som ikke kommer fram som bevilgningsendringer og midler overført fra 2000. Det er også tatt hensyn til Forsvarets del av lønnskompensasjon for 2001 som var på 114,24 mill. kroner. I 2001 er det for forsvarsbudsjettet foretatt endringer gjennom:

- St.prp. nr. 43 (2000-2001) Om endringer i statsbudsjettet for 2001 som kompensering for utgiftene til forsøket på å redde mulige overlevende fra den russiske ubåten Kursk, jf. Innst. S. nr. 168 (2000-2001), medførte en økning av utgiftsrammen med 9,73 mill. kroner.
- St.prp. nr. 84 (2000-2001) Tilleggsbevilgninger og omprioriteringer i statsbudsjettet medregnet folketrygden 2001, jf. Innst. S. nr. 325 (2000-2001), medførte en økning av utgiftsrammen med 18,045 mill. kroner. Forsvarsbudsjettets del av det generelle nedtrekket som Stortinget bad Regjeringen fordele, 14,716 mill. kroner, er regnet inn i dette beløpet.
- St.prp. nr. 90 (2000-2001) Om endringer i "Regulativ for tillegg m.v. til utskrevne vernepliktige mannskaper", jf. Innst. S. nr. 294 (2000-2001), medførte en rammeøkning på 7,472 mill. kroner.
- St.prp. nr. 7 (2001-2002) Tilleggsbevilgning på statsbudsjettet for 2001 knyttet til beredskapsformål, jf. Innst. S. nr. 9 (2001-2002) omdisponerte 50 mill. kroner fra kap. 1792 post 1 til kap. 1760 post 45.

Faktisk bevilgning før omgrupperingen kommer fram slik (i 1 000 kroner):

Blå bok 2001	27 124 948
Innst. S. nr. 168 (2000-2001)	9 730
Innst. S. nr. 225 (2000-2001)	18 045
Innst. S. nr. 294 (2000-2001)	7 472
= Faktisk bevilgning før omgruppering	27 160 195
Midler ført over fra 2001	987 751
Lønnskompensasjon for 2001	114 240
Disponible midler i 2001 før omgruppering	28 262 186

Disponibel bevilgning på inntektssiden før omgruppering 2001 (i 1 000 kroner):

Blå bok 2001	727 154
= Bevilgning før omgruppering	727 154

Bevilgningsbehov på utgiftssiden i forbindelse med omgrupperingsproposisjonen (i 1 000 kroner):

Nedtrekk grunnet merforbruk i 2000	- 8
Reduserte bevilgninger	- 138 000
Økning på utgiftssiden grunnet merinntekter overført utgiftssiden	- 138 604
Tilleggsbevilgninger i 2001	100 000
= Sum behov ved omgrupperingen	- 100 596
+ Bevilgning før omgruppering	27 274 435
= Total bevilgning etter omgrupperinga	27 375 031

Bevilgningsbehov på inntektssiden i forbindelse med omgrupperingsproposisjonen (i 1 000 kroner):

Bevilgning før omgruppering	727 154
Netto merinntekter	128 604
= Sum behov ved omgrupperingen	855 758

Departementet foreslår at bevilgningene blir endret med en økning på 100,596 mill. kroner på utgiftsrammen og en økning på 128 604 mill. kroner på inntektsrammen.

Forslag til omgruppering fordelt postvis

Utgifter (i 1 000 kroner)

Post	Formål	Mindre- utgift - Meirutgift +
Utgifter:		
1	Driftsutgifter	34 089
21	Spesielle driftsutgifter	10 301
43	Til disposisjon for Forsvarsdepartementet	- 20 000
44	Fellesfinansierte bygg- og anleggsarbeid	20 000
45	Større utstyrsanskaffelser	81 011
47	Nybygg og nyanlegg	- 15 200
48	Fellesfinansierte bygg og anleggsarbeid	- 95 000
50	Overføringer til statsinstitusjoner	16 000
51	Tilskudd til Forsvarets forskningsinstitutt	- 444
60	Tilskudd til kommuner	147
70	Rentestønad	90 000
74	Avgangsstimulerende tiltak	90 000
75	Fellesfinansierte bygg- og anleggsarbeid, Norges tilskudd til infrastrukturprogrammet i NATO	- 20 008
90	Lån til private	- 1 000
	Sum	- 100 596

Inntekter:

1	Driftsinntekter	- 3 205
11	Salgsinntekter	102 190
45	Større nyskaffelser	148 619
47	Salg av eiendom	- 40 000
48	Fellesfinansierte bygge- og anleggsinntekter	- 95 000
49	Salg av boliger	16 000
	Sum	128 604

Tallene i tabellene viser netto endringer på de ulike poster. Utgiftstabellen er inklusiv fordeling av netto merinntekter.

Under hovedavsnitt 2 i proposisjonen redegjør departementet for hovedtrekkene i omdisponeringene og forklaringer på de største utgifts- og inntektsendringene på postnivå.

Spesielle saker

Under hovedavsnitt 3 i proposisjonen redegjør departementet nærmere for beslutningsfullmakter for kap. 1731 Hæren, kap. 1734 Heimevernet og kap. 1760 Nyanskaffelser av materiell, bygg og anlegg.

KOMITEENS MERKNADER

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Gunnar Halvorsen, Leif Lund og lederen Marit Nybakk, fra Høyre, Bjørn Hernæs og Åge Konradsen, fra Fremskrittspartiet, Per Roar Bredvold og Per Ove Width, fra Kristelig Folkeparti, Åse Wisløff Nilsen, fra Sosialistisk Venstreparti, Kjetil Bjørklund og fra Senterpartiet, Odd Roger Enoksen, har merket seg at merforbruk i 2000 blir dekket av rammen for 2001 fordelt på de kapitlene som sto for overskridelsene.

Komiteen viser til at Regjeringen i proposisjonen foreslår å bevilge i alt 56 mill. kroner i forbindelse med tiltak i kampen mot internasjonal terrorisme. Komiteen er enig i disse bevilgningsforslag, og viser for øvrig til Innst. S. nr. 9 (2001-2002), jf. St.prp. nr. 7 (2001-2002).

Komiteen viser videre til at Regjeringen foreslår en tilleggsbevilgning på 44 mill. kroner for å fylle opp lagrene for flydrivstoff i Luftforsvaret. Komiteen er enig i bevilgningsforslaget.

Komiteen har merket seg at Regjeringen vil redusere bevilgningens kap. 1792 Norske styrker i utlandet med 210 mill. kroner grunnet prognostisert mindreforbruk på kapitlet, og at 138 mill. kroner foreslås ført tilbake til statskassen mens 72 mill. kroner blir omdisponert til kap. 1760 post 45. Komiteen er enig i denne omdisponeringen, og viser for øvrig til Budsjett-innst. S. nr. 7 (2001-2002) vedrørende prognoser for utgifter til deltakelse i internasjonale militære operasjoner, jf. kap. 1792.

Komiteen har merket seg at reelt merbehov på post 1 Driftsutgifter er på hele 144 mill. kroner. Komiteen har videre merket seg at det også for inne-

værende budsjettår har vært nødvendig å overføre midler fra investeringskapitlet til driftspostene. Komiteen viser til at dette ytterligere reduserer investeringenes andel av forsvarsbudsjettet, noe som forsterker behovet for omstilling.

Komiteen har merket seg at Forsvaret nå må betale moms ved leie av kystvaktfartøy (20 mill. kroner). Komiteen har mottatt brev fra Forsvarsdepartementet av 26. november 2001, og merket seg at det i St.prp. nr. 1 (2001-2002) ikke er tatt høyde for betaling av merverdiavgift ved leie av kystvaktfartøy, og at det beløpet er anslått til å være ca. 35 mill. kroner. Det vises i den forbindelse til Budsjett-innst. S. nr. 7 (2001-2002).

Komiteen har merket seg at kap. 1791 Redningshelikoptertjenesten foreslås netto øket med 13 mill. kroner for å styrke tjenesten. Komiteen viser til at Stortinget for tiden har St.meld. nr. 44 (2000-2001) Redningshelikoptertjenesten i fremtiden, og legger til grunn at en bred drøfting av utgiftsfordeling vil bli lagt inn i innstillingen.

Komiteen vil avslutningsvis bemerke at omgrupperingsproposisjonen nå har funnet en form som gjør framstillingen av de økonomiske bevegelsene hensiktsmessig og oversiktlig.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til det foreslåtte budsjettet til Regjeringen og konstaterer at det fra Regjeringens side legges vekt på til en viss grad å gjenoppbygge lagre av drivstoff og ammunisjon. Disse medlemmer mener de disposisjoner som har vært gjort med tanke på bruk av beredskap, ammunisjon og drivstoff, skyldes en langvarig underbudsjettering til drift i de ulike våpengrener. Konsekvensene blir at vi til enhver tid ikke har handlefrihet til å opprettholde den nødvendige beredskap. Disse medlemmer mener derfor at det må avsettes mer midler til nødvendig nyanskaffelse av beredskapsmateriell.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til forslaget om å redusere bevilgningen til norske styrker i utlandet med 210 mill. kroner, og mener det er kritikkverdig at ikke Regjeringen foreslår en omdisponering av disse midlene som er mer i tråd med intensjonene i Stortingets bevilgningsvedtak. Dette medlem foreslår at hele beløpet blir ført tilbake til statskassen, og varsler at Sosialistisk Venstreparti vil stemme mot forslagene til endring av bevilgninger under kap. 1760 og 1792.

KOMITEENS TILRÅDING

Komiteen viser til proposisjonen og det som står foran, og rår Stortinget til å gjøre slikt

vedtak:

I

På statsbudsjettet for 2001 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
Utgifter:			
1710		Fellesinstitusjonar og statsforetak under Forsvarsdepartementet	
	1	Driftsutgifter, vert auka med frå kr 443 468 000 til kr 501 655 000	58 187 000
	51	Tilskot til Forsvarets forskingsinstitutt, vert redusert med frå kr 156 801 000 til kr 156 357 000	444 000
	70	Rentestønad, <i>kan overførast</i> , vert auka med frå kr 8 500 000 til kr 9 200 000	700 000
	90	Lån til private, <i>kan overførast</i> , vert redusert med frå kr 1 000 000 til kr 0	1 000 000
1719		Fellesutgifter under Forsvarsdepartementet	
	1	Driftsutgifter, vert redusert med frå kr 13 062 000 til kr 9 167 000	3 895 000
	43	Til disposisjon for FD, vert redusert med frå kr 20 000 000 til kr 0	20 000 000
1720		Felles leining og kommandoapparat	
	1	Driftsutgifter, vert auka med frå kr 1 187 435 000 til kr 1 231 774 000	44 339 000
1725		Fellesinstitusjonar og utgifter under Forsvarets overkommando	
	1	Driftsutgifter, vert redusert med frå kr 1 548 272 000 til kr 1 459 326 000	88 946 000
	50	Overføringar til statsinstitusjonar, <i>kan overførast</i> , vert auka med frå kr 96 118 000 til kr 112 118 000	16 000 000
	74	Avgangsstimulerande tiltak, <i>kan overførast</i> , vert auka med frå kr 5 799 000 til kr 95 799 000	90 000 000
1731		Hæren	
	1	Driftsutgifter, vert auka med frå 4 529 030 000 til kr 4 529 824 000	794 000
1732		Sjøforsvaret	
	1	Driftsutgifter, vert redusert med frå kr 2 808 154 000 til kr 2 773 123 000	35 031 000
1733		Luftforsvaret	
	1	Driftsutgifter, vert auka med frå kr 3 626 931 000 til kr 3 709 404 000	82 473 000
1734		Heimevernet	
	1	Driftsutgifter, vert auka med frå kr 763 746 000 til kr 778 500 000	14 754 000
1735		Forsvarets etterretningsteneste	
	21	Spesielle driftsutgifter, vert auka med frå kr 549 744 000 til kr 560 045 000	10 301 000
1760		Nyskaffing av materiell og nye bygg og anlegg	
	1	Driftsutgifter, vert auka med frå kr 397 786 000 til kr 507 537 000	109 751 000
	44	Fellesfinansierte bygg- og anleggsarbeid, nasjonalfinansiert del, <i>kan overførast, kan nyttast under kap. 1760 post 44</i> , vert auka med frå kr 110 510 000 til kr 130 510 000	20 000 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
	45	Større utstyrskaffingar, <i>kan overføres</i> , vert auka med frå kr 6 353 745 000 til kr 6 434 756 000	81 011 000
	47	Nye bygg og anlegg, <i>kan overføres</i> , <i>kan nyttast under kap. 1760 postane 11 og 44</i> , vert redusert med frå kr 1 039 108 000 til kr 1 038 124 000	984 000
	48	Fellesfinansierte bygg- og anleggsarbeid, fellesfinansiert del, <i>kan overføres</i> , vert redusert med frå kr 270 000 000 til kr 175 000 000	95 000 000
	75	Fellesfinansierte bygg- og anleggsarbeid, Noregs tilskot til infrastrukturprogrammet i NATO, <i>kan overføres</i> , <i>kan nyttast under kap. 1760 post 44</i> , vert redusert med frå kr 180 000 000 til kr 159 992 000	20 008 000
1790		Kystvakta	
	1	Driftsutgifter, vert auka med frå kr 555 898 000 til kr 601 298 000	45 400 000
1791		Redningstenesta	
	1	Driftsutgifter, vert auka med frå kr 190 127 000 til kr 202 727 000	12 600 000
1792		Norske styrkar i utlandet	
	1	Driftsutgifter, vert redusert med frå kr 1 883 497 000 til kr 1 673 497 000	210 000 000
1795		Kulturelle og allmennyttige formål	
	1	Driftsutgifter, vert auka med frå kr 122 130 000 til kr 125 793 000	3 663 000
	47	Nye bygg og anlegg, <i>kan overføres</i> , vert redusert med frå kr 25 000 000 til kr 10 784 000	14 216 000
	60	Tilskot til kommunar, vert auka med frå kr 173 000 til kr 320 000	147 000
Inntekter:			
4710		Fellesinstitusjonar og statsforetak under FD	
	11	Salsinntekter, vert auka med frå kr 13 193 000 til kr 36 383 000	23 190 000
4725		Felles leining og kommandoapparat	
	11	Salsinntekter, vert auka med frå kr 34 750 000 til kr 36 750 000	2 000 000
4731		Hæren	
	11	Salsinntekter, vert auka med frå kr 59 652 000 til kr 136 652 000	77 000 000
4732		Sjøforsvaret	
	1	Driftsinntekter, vert redusert med frå kr 14 095 000 til kr 10 890 000	3 205 000
4760		Nyskaffingar av materiell og nye bygg og anlegg	
	45	Store nyskaffingar, vert løyvd med	148 619 000
	47	Sal av eigedom, vert redusert med frå kr 80 544 000 til kr 40 544 000	40 000 000
	48	Fellesfinansierte bygg- og anleggsinntekter, vert redusert med frå kr 272 379 000 til kr 177 379 000	95 000 000
	49	Sal av bustader, vert auka med frå kr 20 136 000 til kr 36 136 000	16 000 000

II
Bestillingsfullmakter

Stortinget samtykkjer i at Forsvarsdepartementet kan endre bestillingsfullmaktene slik:

Kap.	Post	Formål:	Kroner
1731		Hæren	
	1	Driftsutgifter, vert redusert med frå kr 1 791 000 000 til kr 576 000 000	<u>1 215 000 000</u>
1734		Heimevernet	
	1	Driftsutgifter, vert redusert med frå kr 25 000 000 til kr 0	<u>25 000 000</u>
1760		Nyanskaffing av materiell og nye bygg og anlegg	
	(ny) 1	Driftsutgifter, vert løyd med	<u>10 000 000</u>

Oslo, i forsvarskomiteen, den 3. desember 2001

Marit Nybakk
leder og ordfører

Bjørn Hernæs
sekretær